

P.15,6

Początki filozofii nowożytnej  
Lato 1917/18 3 godz. tyg.

K II, 34

Tekst w jęz. polskim, kart 1 nieliczbowa pismo odręczne  
oraz kart 31, luźnych, formatu 21 x 17 cm, pismo maszynowe  
jednostronne.



Bożenki

T. 1.

filozofii nowożytnej

Lata 1917/18

3 tom.

(Wskazałem ten tytuł Monty unicus moja w bibliotece  
Wt. Filozofia epoki odnowienia 2- (9089)

Liczba adresu: 715.

Imię i nazwisko: Witawał Wyd. Grawa i Muz. Poliszeru.

Adres: Arwoś. Uciwersytet.

PRENUMERATA:

1913																			
------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Wystano numery reklamowane: .....

Schemat do wykt: Duchowe filozofii wozrozdnie III

Wskutek Ekstygizmu i Okkamizmu odzito teozologii fundamentalnie filozoficzny, dogmatom dotychczasowe podwazajacy wzmocniony.

Stad nowe kierunki:

I Uprawa samej filozofii, powrot myslu na utwory klasycznej teologii  
zinynt:

Bractwa (dominikanie) ..... Anzelm i Abelard.

lekcewazenie dotychczasowych form rozumowania

II Szukanie nowych podmiotow pod znamiem religijnym. Mitycznym  
[Gierce d'Asilly (wominskiego)]? Gerson romanis

~~Estetysta~~ kierunkow

b) Naturalizm Raymond de Sabunde.

III. Klauze na naturalizmu i mitycznym Bractwach: R. Ob-  
cane u M. K. K. K. K. K.

Polskie  
TOWARZYSTWO FILOZOFICZNE  
(Lwów, Uniwersytet)

Lwów, 24. marca 1918.

L. 39 c. 1918.

## Zaproszenie

na 97. posiedzenie Wydziału P. T. f., które odbędzie się  
w czwartek dnia 28. marca b. z. o godz. 8:15 wieczorem  
w nowej Czytelni Seminarjum filozoficznego (Gmach główny  
Uniwersytetu, w parterze).

Dr. J. Biachowski

Prof. W. K. Twardowski m. p.

Lato 1917/18. 3 godz. tygodniowo 7-8 rano.

P o c z ą t k i f i l o z o f i i n o w o z y t n e j .

Przedmiotem: jak się wyłaniała stopniowo z filozofii średniowiecznej nowożytna. - Przytem pamiętać trzeba o zaziębieciu chronologicznym trzech wielkich okresów filozoficznych: starożytnej średniowiecznej i nowożytnej. Nie można tak dzielić faktami jak historię powszechną: t.j. polityczną. Upadek cesarstwa zachodnio-rzymskiego, odkrycie Ameryki. Inaczej. Dla średniowiecznej filozofii istotnym zespołem religijnego i nadprzyrodzonego i przyrodzonego władz czyli źródeł poznania. filozoficznego punktu widzenia objawienia i rozumu. A wtedy średniowieczną wyprawę rozpocząć właściwie od gnostyków i neoplatonizmu w III. wieku po Chrystusie. Plotinos. 204-270. Neoplatonizm aż do głębi V wieku ma wybitnych przedstawicieli. ~~Zalicza~~ Zalicza się ich do filozofii starożytnej. Ale gnostyków do średniowiecznej choć już kiełek ten w II. wieku po Chr. ma swe początki. To dlatego że gnostycyzm oparty na pierwiastkach nauki chrześcijańskiej. Bądź co bądź tu mamy owo charakterystyczne dla średniowiecza zespolenie teozofii i filozofii. I rzecz charakterystyczna że ~~zaczęło~~ w poglądach św. Augustyna 354-430 który pierwszy stworzył zaokrąglony chrześcijańsko-filozoficzny pogląd na świat dominujący z pierwiastków filozoficznych neoplatonizm. A już całkiem neoplaton-

Załączając formularz Pocztowej Kasy Oszczędności,  
proszę uprzejmie złożyć kwotę, jaką Wielce Szanowny Pan  
Kolega na ten cel przeznaczy, w najbliższym urzędzie  
pocztowym. Formularz taki pozwolę sobie co miesiąca  
przesłać do łaskawego użytku.

Z góry dziękując imieniem młodzieży akademickiej  
za okazaną jej życzliwość, proszę przyjąć wyrazy  
wysokiego poważania  
z jakim kreślę się

t. cz. Rektor.



niecznym wpływem przejął jest pogląd na świat Jana Szkota Eriugeny 810-877 który uchodzi za pierwszego scholastyka w właściwym tego słowa znaczeniu i który stworzył formułkę: non alia est philosophia i.e. sapientiae studium et alia religio..... Quid est aliud de philosophia tractare nisi verae religionis regulas exponere? -.... Conficitur inde veram esse philosophiam veram religionem conversimque veram religionem esse veram philosophiam /: Ueberweg II tom § 20 :/ Oto hasło filozofii średniowiecznej. To też zaczyna się chylić ku upadkowi i zaczyna się wyłączać filozofia nowożytna z chwilą gdy hasło to zaczyna przebrzmiewać. Ale to się nie dzieje dopiero z końcem wieku XV, lecz już wcześniej znacznie od pierwszej połowy wieku XIV, tak iż od roku 1300 mniej więcej należy mówić o początkach filozofii nowożytnej. Od chwili gdy zaczyna się rozbrajać. ~~Znajduje on swe sformułowanie w teorii dwojakiej prawdy, w~~  
~~Wzrost / Szkoła powstała w łonie filozofii arabskiej. Avicenna w wieku XI~~  
~~Averroes w wieku XII. O filozofii średniowiecznej wyżej sześć str. 75~~  
 i następnie. *Gedonnie filozofii: Averroes u Tommana z Averroes m.*  
*Tyleris wiej Dmas Szkot. O filozofii iro dno wiej wiej*  
*Wzrostu wiej wiej 76 i nat. naty py y erowu z Averroes*

ny, sam nie ma z czego żyć; niejeden akademik, który przed-  
tem pomagał sobie lekcjami lub innym zajęciem ubocznem,  
dzisiaj wobec ogólnej depresji ekonomicznej żadnego za-  
robku znaleźć nie może; niejedna instytucya, która dawniej  
służyła samopocy koleżeńskiej, wśród młodzieży albo w inny  
sposób ułatwiała jej pobyt w mieście uniwersyteckiem, te-  
raz czynności swe zawiesiła.

Jednem słowem młodzież, wróciwszy do Lwowa, odzyska-  
ła wprawdzie pobyt na ziemi ojczystej, ale nie pozbyła się  
jeszcze troski o chleb powszedni. Trzeba tedy młodzieży  
tej dopomagać i nadal. -

Pomoc polega bądź na udzielaniu zasiłków w gotówce,  
bądź na użyczaniu młodzieży mieszkania i wikt, opału i  
światła w Domu akademickim, zrazu im. Andrzeja Potockiego,  
a skoro okaże się potrzeba, także Im. Adama Mickiewicza.

Po str. 87 Wykładów o filozofii średniowiecznej: Tak więc rozbrat między filozofią a teologią dokonuje się <sup>na rle</sup> ~~wydat~~ z siebie <sup>tych</sup> trzy kierunki: tomizmu i skotyzmu ~~przeciw nim obu~~ nominalizmu (Okkamizm, jeśli tak się wyrazić wolno.) Zarówno ~~bowiem~~ szkołyści jak tomści byli realistami. Nie ideowały te kierunki dalszym rozwojem filozofii roli jednakowej. Tomizm ~~po~~<sup>via antiqua</sup> ~~szła~~ wraz z skotyzmem ~~o / i / e / d / z / e / w / z / n / a / z / / r / e / X / /~~ są obumerajtemi gałęziami średniowiecza - tomizm jako filozoficzno-teologiczny pogląd na świat ma wpawdziwi później swych wyznawców ale ogranicza się do stosunkowo nie w wielu świeckich a głównie do duchownych wyznawców których znalazł od XI wieku począwszy wśród jezuitów. Skotyzm o ile hołdował realizmowi dzielił losy tomizmu. Natomiast zwyciężył głoszonego przez siebie rozłakem wiedzy i wiary. Pod tym ~~wyjęd~~ miał podobne losy jak <sup>via modernorum</sup> okkamizm który nadto zwyciężył na całej linii swoim ~~n / i / z / m / /~~ nominalizmem i tomizmem przyczem nominalizm bywał pojmovany raz jako skrajny raz jako umiarkowany. ~~Zatem więc omawimy~~ ~~z / i / e / w / e / d / z / / e /~~ kierunki które wyłoniły się z rozbratu jako główny wytwór rozbratu filozofii z teologią t.j. próby utworzenia poglądu religijnego niezmiessanego z filozofią schlastycznej filozofii woln od zespolenia z teologią poznamy głównych przedstawicieli owych ~~ubocznych~~ kierunków tomizmu - skotyzmu - i nominalizmu.

śby mej się przychyła.

Załączając formularz Pocztowej Kasy Oszczędności,  
proszę uprzejmie złożyć kwotę, jaką Wielce Szanowny Pan  
Kolega na ten cel przeznaczy, w najbliższym urzędzie  
pocztowym. Formularz taki pozwolę sobie co miesiąca  
przesłać do łaskawego użytku.

Z góry dziękując imieniem młodzieży akademickiej  
za okazaną jej życzliwość, proszę przyjąć wyrazy  
wysokiego poważania

z jakim kreślę się

t. cz. Rektor.

Wśród przedstawicieli okkamizmu zasługują na wzmiankę:

1) ~~Joannes~~ Joannes Buridanus ur. w Bethune w Artois kształcił się sam w uniwersytecie paryskim gdzie słuchał prawdopodobnie franciszkanina Piotra Aureoli /: Michalski Sprawozdanie Akademii 18 grudnia 1916/:/ wykładającego tam 1316-1320. Wkrótce sam Buridanus zaczął nauczać i długie lata ~~wyzywał~~ wykładał. 1327 Był już <sup>rektorem</sup> rektorem w Paryżu a jeszcze w roku 1362 zastajemy go wśród wykładających. Ogrona obfitość pism ale treść ich wyłącznie logiczna metafizyczna etyczna nie zajmuje się kwestiami teologicznymi /: Uebeweg :/ Był Buridanus jednym z głównych przedstawicieli nominalizmu w Paryżu <sup>i</sup> jego ostoją. Wywarł wielki wpływ daleko sięgający także na filozofów wykładających później w ~~w Krakowie~~ <sup>w Krakowie</sup> Uniwersytecie krakowskim, którego Biblioteka posiada 21 rękopisów rozpraw Buridana /: Michalski l.c.:/. Z nazwiskiem Buridana łączy się sprawa t.zw. osła Buridana. Zajmował się mianowicie Buridanus także kwestią ~~wolności~~ woli. W tej mierze ~~wzywał~~ <sup>wybierał</sup> wybierał czynniki wchodzące w grę przy naszych postanowieniach i przy tej sposobności twierdzi że wola ulega silniejszej <sup>przebiega</sup> podległości. Stąd przeciwnicy wysnuł wniosek że w obec równi silnych pobudek wola nie może powziąć decyzji. Więc osioł postawiony między dwie zupełnie równe wiązki siana musiałby zginać głodem. Ale u Buridana o ile są

Załączając formularz Pocztovej Kasy Oszczędności,  
proszę uprzejmie złożyć kwotę, jaka Wielce Szanowny Pan  
Kolega na ten cel przeznaczy, w najbliższym urzędzie  
pocztowym. Formularz taki pozwolę sobie co miesiąca  
przesłać do łaskawego użytku.

Z góry dziękując imieniem młodzieży akademickiej  
za okazaną jej życzliwość, proszę przyjąć wyrazy  
wysokiego poważania  
z jakim kreślę się

t. cz. Rektor.

*J. J. J.*

nam znane jego pisma o osie niema mowy. Zdaje się że jego przeciwnicy przykład ten mu przypisali bo prawdą jest że osioł często jako przykład w pismach Buridana występuje /: Schopenhauer WW. Reclam pg. 438-9 III tom: /: Zob. też Allg. Gesch d. Phil. Kultur der Gegenwart str. 422:/ . Faktycznie przykład podobny ale bez osła u Dantego Niebo IV <sup>Rey</sup> Pieśń V. 1-7 a pierwowzorem Arystoteles Peri ouranou "Jak o włosie silnym wyściągającym równomiernie w wszystkich kierunkach, twierdzi się że się nie urwie, jak jest też rzeczą nieodzowną <sup>ce</sup> by człowiek odczuwający silnie ale w jednokowym stopniu głód a jednakowo oddalony od jedzenia i napoju musiałby pozostać nieruchomie - tak też i ziemia musi pozostać w swym przyrodzonym miejscu nieruchomie". ~~Może~~ Jakkolwiek się rzecz ma, nie ulega kwestii że Buridanus i pod tym względem stał się wyrazicielem poglądów które w filozofii nowożytnej zwycięsko się rozwinęły.

2. Pierre d'Ailly ~~Petrus~~ ~~XXXIV~~ Petrus de Alliaco. Ur. 1350 w Compiègne kształcony w Paryżu. Następnie tam uczył został kancelrzem uniwersytetu później biskupem miasta Cambrai. 1411 kardynałem był duszą soboru w Konstancji i jako legat papieski w Niemczech 1425 umarł. Stanowisko trudne do określenia. Niewątpliwie był nominalistą. Ale nie mógł uspokoić się przy konsekwencyach do których doprowadził nominalizm

ny, sam nie ma z czego żyć; niejeden akademik, który przedtem pomagał sobie lekcyami lub innem zajęciem ubocznem, dzisiaj wobec ogólnej depresyi ekonomicznej żadnego zarobku znaleźć nie może; niejedna instytucya, która dawniej służyła samopocy koleżeńskiej wśród młodzieży albo w inny sposób ułatwiała jej pobyt w mieście uniwersyteckiem, teraz czynności swe zawiesiła.

Jednem słowem młodzież, wróciwszy do Lwowa, odzyskała wprawdzie pobyt na ziemi ojczystej, ale nie pozbyła się jeszcze troski o chleb powszedni. Trzeba tedy młodzieży tej dopomagać i nadal.-

Pomoc polega bądź na udzielaniu zasiłków w gotówce, bądź na użyczaniu młodzieży mieszkania i wikt, opału i światła w Domu akademickim, zrazu im. Andrzeja Potockiego, a skoro okaże się potrzeba, także Im. Adama Mickiewicza.

/.



*And XIV*  
 2. Marsilius z Inghen niemiec ~~ksz~~ wykładał w uniw. paryskim od 1362  
 następnie współdziałał w założeniu uniwersytetu w Heidelbergu /: w r.  
 1386) gdzie był też rektorem u którego umarł 1392. Studyowano go też później  
 pilnie w Krakowie gdzie Biblioteka posiada 10 jego rękopisów. Jego prac.  
nominalizmu choć Okkamacytuje rzadko  
 Był wyraźnym zwolennikiem ~~Okkama~~. Teologia nie jest nauką w ścisłym  
 teo słowa znaczeniu 'universalii nie istnieją /: non sunt res universales

in essendo:/ Jego dialectica n język hebrajski tłumaczono Erdmann 441  
 Albertus de Saxonia

3. Albertus Saski albo Albert z Saxonii również w Payzu wykładał ~~okk~~  
~~/krytycyzmu/~~ w. XIV. zajmował się logiką i fizyką. I on w Krakowie re  
 prezentowany rękopsami /: w liczbi 8 :/

4. ~~Mikołaj d' Oresmes~~ Mikołaj d' Oresmes francuz tłumacz polityki Arystote  
 lesa na język francuski /: na żądanie Króla francuskiego:/ umarł 1382  
 /: Allg. Geach d. Phil. w Kultur d Gegenw.:/ Zajmowa się kwestyami z eko  
 nomii pisał n.p. De mutatione monetarum.

*And XV*  
 5. Gabriel Biel nazwany ostatnim scholastykiem niezupełnie właściwie  
 pochodzi ze Spiry uczył teologii w Tybindze gdzie uniwersytet od 1477  
 umarł tamże ~~1439~~ 1495 wyznawał zasady Okkama /: <sup>1</sup>Collectorium ex Occamo:/  
 i przejrzystym przedstawieniem jego nauki wywarł wielki wpływ.

Niebrakło też przedstawicieli nominalizmu u nas w Polisce w uniwersyte

W domu Im. Andrzeja Potockiego zamieszkała młodzież, która przybyła z Wiedeńskiego Domu akademickiego, a także młodzież, która z różnych innych miejscowości wróciła na studia do Lwowa, a nie może z własnych środków opłacić kosztów pobytu we Lwowie. Ponieważ fundacja, której własnością jest wspomniany Dom, a tak samo fundacja Domu akademickiego im. Adama Mickiewicza, nie rozporządza obecnie żadnymi dochodami, przeto koszty prowadzenia tych Domów muszą być pokryte w inny sposób. Okoliczność ta zniewoliła mnie do wystosowania powyższej prośby. Jestem pewny, że Wielce Szanowni Panowie Koledzy nie odmówią mi jej spełnienia, że prócz Wielce Szanownych Panów Kolegów, którzy już w czasie mego urzędowania we Wiedniu tak wydatnie wspierali moje usiłowania około uchronienia młodzieży akademickiej od nędzy, także Ci Wielce Szanowni Panowie Koledzy, którzy czas inwazyi przebyli we Lwowie, do prośby mej się przychylią.

cie jagiellońskim. Mianowicie aby ~~KM~~ <sup>kilku</sup> ~~dla~~ <sup>Należał do nich</sup> przykładowo wymienić:

1. Mateusz z Krakowa kształcony w ~~Krakowie~~ Pradze gdzie 1381 zostaje magistrem teologii zostaje następnie profesorem w Heidelbergu gdzie w 1396 był rektorem. Następnie powołany do Krakowa gdzie brał udział w reorganizacji wschnicy kieżmierzoskiej w r. 1405 zostaje biskupem w Wormacyi i tam 1410 umiera. Ogromnie płodny autor dzieł jego licznie i wczesnie drukowane i nawet na inne języki niż łaciński przełożone. /: Sommerlad Matthäus von Krakau:/ <sup>dalej</sup>. Zajmował się egzegezą piśm św. pisał rzeczy nabożeń jak n.p. kazania Tractatus de hypocrisi et eius speciebus De arte moriendi De puritate conscientiae itd. Jego działalność skierowana była ~~k~~ głównie ku zreformowaniu kościoła W filozofii właściwie nie wiele ~~zdziałał~~ <sup>zdziałał</sup>.

2. Michał z Wrocławia. ut. w połowie wieku XV. Został w Krakowie 1488 magistrem potem tamże wykładał. Umarł 1533. Stanowczy ~~wyznawca okkazyzmu i nominalizmu~~. Dzieła: ~~Introductorium dialecticae quod congestum logicae appellatur~~ <sup>Introductorium dialecticae quod congestum logicae appellatur</sup> Kraków 1504. W przeciągu lat 18 miało to dzieło sześć wydań w rękopisie: ~~Explicatio super Aristotelis libros priorum~~ <sup>Explicatio super Aristotelis libros priorum</sup>. Pisał też rzeczy z zakresu fizyki matematyki i astronomii.

Załączając formularz Pocztovej Kasy Oszczędności,  
proszę uprzejmie złożyć kwotę, jaką więcej Szanowny Pan  
Kolega na ten cel przeznaczony, a najbliższym urzędzie  
pocztowym. Formularz taki powinno się spisać co miesiąc  
przesłać do kasowego użytku.

Z góry dziękując intencją Akademickiej  
na okazana jej życzliwość, proszę przyjąć wyrazy

wysokiego pozdrowienia

z jakim kreśli się

t. cz. Rektor.

Tyle nazwisk przykładowo z wieku XIV. i XV. Ale myliłyby się ktoby uważał że dalej kierunek nominalistyczny nie sięga. Owsem. W uniwersytetach utrzymał się jeszcze długo głęboko w erę nowożytną sięgając. I wywarł potężny wpływ. Wszak wspominałem już że kierunek nominalizmu który w wiekach órdnich był w porównaniu z realizmem słabszy dzięki Okkamów odnowiony ostatecznie zwyciężył. I plynie on poprzez wieki XIV i XV i dalsze. W Oxfordzie i w Cambridge wykładano na podstawie pism Okkama i Buridana jeszcze w czasach ~~Locke~~ a - a Locke jest nominalistą.

Dopiero jego dzieło Szkice o rozumie ludzkim złuzował ~~okc/podszkazy/wyk~~ Okkama i Buridana jako podstawę wykładów. /: Küppers John Locke u.d.

Scjolog str. 10:/ A pamiętajmy że przed Lockem Hobbes /: 1588-1679:/ Berkeley i /: Francji Condillac i Raine:/ a po Locke u Hume byli również nominalistami. Więc to usprawiedliwi nas

jeśliśmy początkowego kierunku filozofii nowożytnej szukali w ww. XIV.

Grube  
/: ~~Grube~~ der Nominalismus i.d. neueren engl. i franz. Philosophie 1889:/

Ale jeśli nominalizm okazał się zwycięskim nie znaczy to że zupełnie usmiecił realizm i reprezentujące go kierunki Skotyizmu i tomizmu.

Po wyłonieniu się Okkamizmu zrazu zwalczano go środkami gwałtownymi /:e dykt Ludwika XI :/ Ale bezskutecznie. Tomiści i skotyści stracili wła-

w domu Im. Andrzeja Potockiego zamieszkała młodzież,  
która przybyła z Wiedeńskiego Domu akademickiego, a także  
młodzież, która z różnych innych miejscowości wróciła na  
studya do Lwowa, a nie może z własnych środków opędzić  
kosztów pobytu we Lwowie. Ponieważ fundacya, której wła-  
snocią jest wspomniany Dom, a tak samo fundacya Domu aka-  
demickiego Im. Adama Mickiewicza, nie rozporządza obecnie  
zadaniem dochodami, przeto kosztą prowadzenia tych Domów  
muszą być pokryte w inny sposób. Okoliczność ta znie-  
możliwia mi do wystosowania powyższej prośby. Jestem pewny,  
że Wielce Szanowni Panowie Koledzy nie odpowiedzą mi jej  
negatywnie, że przez Wielce Szanownych Panów Kolegów, któ-  
rzy już w czasie mego urzędowania we Władaniu tak wydatnie  
wspierali moje usiłowania około uchronienia młodzieży  
akademickiej od nędzy, także Ci Wielce Szanowni Panowie  
Koledzy, którzy czas inwazyi przebyli we Lwowie, do pro-  
śby mej się przychylią.

dzie na ogół nad uniwersytetami. Tomizm co najwżej zachował się w uni-  
 wersytetach włoskich i miał swych przedstawicieli także w Krakowie.  
 główką zaś jego siedzibę był klasztor dominikański w Kolonii /: Michalski  
 W Arch. komisji do hist. fil. w ólsce str. 39 I tom :/. Nadto wśród  
 tomizmu wybuchł spór o stosunek nauki Tomasza z Akwinu do nauki Alberta  
 Wielkiego /: n.p. dzieło którego autorem Heimericus de Campo p.t. Proble-  
 mata inter Albertum Magnum et Sanctum Thomam z roku 1423 . Otóż z ~~XXI~~  
 Tomistów przytaczam:

- XIV  
 XV
1. Johannes Capreolus francuz /:§:/ zwany Thomistarum princeps 1380 —  
 -1444. kształcił się w Paryżu /: Uebweg tom II:/ napisał m.i. Defensio-  
 nes theologiae Divi Thomae. bardzo wpływową rzecz.
  2. Jan z Głogowa ur. w Głogowie na Śląsku. dzisiaj pruskim kształcony  
 w Karkowie gdzie od 1471<sup>8?</sup> był magistrem i wykładał. wielce ruchliwy w  
 życiu uniwersyteckim . od 1499 kanonikiem u kościoła św. Floryana. Umarł  
 w Krakowie 1507. Zajmował się wszelkimi możliwymi naukami. Więc ~~XXI~~  
 ogłosił trzytomową encyklopedję astrologiczną napisał p.t. Prognostica  
 księgę przepowiedni rozmaitych pisze trakta geograficzny pisze rzecz  
 p.t. Physiognomica Pisze kometazre do Arystotelesa de anima do metafizyki wst. do Fizyki - więc ogromnie wielostronny autor prawdziwy poli-
- XV  
 XVI

W domu Im. Andrzeja Potockiego zamieszkała młodzież, która przybyła z Wiedeńskiego Domu akademickiego, a także młodzież, która z różnych innych miejscowości wróciła na studia do Lwowa, a nie może z własnych środków opędzić kosztów pobytu we Lwowie. Ponieważ fundacya, której własnością jest wspomniany Dom, a tak samo fundacya Domu akademickiego im. Adama Mickiewicza, nie rozporządza obecnie żadnemi dochodami, przeto koszta prowadzenia tych Domów muszą być pokryte w inny sposób. Okoliczność ta zniewoliła mnie do wystosowania powyższej prośby. Jestem pewny, że Wielce Szanowni Panowie Koledzy nie odmówią mi jej spełnienia, że prócz Wielce Szanownych Panów Kolegów, którzy już w czasie mego urzędowania we Wiedniu tak wydatnie wspierali moje usiłowania około uchronienia młodzieży akademickiej od nędzy, także Ci Wielce Szanowni Panowie Koledzy, którzy czas inwazyi przebyli we Lwowie, do prośby mej się przychylią.



histor. A nadto wszystkie bardzo liczne pisma logiczne któr obejmują je całość i traktują o wszystkich zagadnieniach wchodzących w zakres Organonu Arystotelesa. Także komentarze do średniowiecznych raktów logicznych. Na ogół przestrzega nauki Tomęza z Akwinu przeciw Albertowi wielkiemu.

XV / XIV  
3. Jakób z Gostynina umarł 1506 był wicekancelrzem uniwersytetu krakowskiego. Tomista ale w sporze między tomistami i albertystami często się waha za kim się ma świadczyć. Pisał komentarze do Ar. fizyki i metafizyki a także ~~szereg / /~~ / / Theoremata autoris causarum t.j. komentarz do dzieła Liber de causis na podstawie komentarzy Alberta wielkiego i Tomasza z Akwinu.

XV / XIV  
4. Micjał z Wrocławia uważany dotąd wskutek poglądów Prantla za nominalistę według badań ks. Konstantego Michalskiego jest tomistą /: zob. jego Tomizm w Polsce na przełomie XV. i XVI. wieku Bulletin de l'Academie des sc, d. Cracovie janvier juillet 1916 :/ /: według którego także powyższe dane o numerze 2 i 3 :/ kształcił się w Krakowie gdzie 1488 był magistrem włądzał później także na wydziale teologicznym był kustoszem kolegiaty św. Floryana od 1528 umarł w podeszłym wieku 1533 lub 1534. Zajmwał się matematyką astronomią teologią także filozofią. Wyznawał

Obecnie zwracam się ponownie do Waszego Szanownego  
Panów Kolegów z gorącą prośbą, aby zechcieli nadal zasilać  
stałym datkami miesięcznym fundusz zapomogowy Polskiej  
Młodzieży Akademickiej oddającej się swoim studiom w Uni-  
wersytecie lwowskim. Znaczną część tej młodzieży i tutaj  
na miejscu potrzebuje z łatwo zrozumiałych powodów wydat-  
niejszej niż zwykle pomocy. Niejeden ojciec, który przed-  
tem kochał na studia uniwersyteckie syna, obecnie znużona-

przerwy wskutek mojego wyjazdu do Lwowa.  
W czasie urzędowania mojego w Wiedniu Wasze Sza-  
nowi Panowie Koledzy, przebywający poza terenem inwazyj-  
składali łaskawie miesięczne datki na rzecz Polskiej Mło-  
dzieży Akademickiej, potrzebującej wskutek wypadków wojen-  
nych pomocy materialnej. Składanie tych datków doznało

Wielce Szanowny Panie Kolego!

Lwów, dnia 23. listopada, 1915.

is  
N.p. Quaestiones veteris ac novae logicae ad intentionem doctoris Scoti albo Quaestiones in libros analyticorum et elenchorum Aristotelis ad intentionem Scoti. Napisal też Uetatus in scripta philosophica Scoti.

poglądy Tomasza z Akw. Pisał m.i. Introductorium dialecticae quod congestum logicae appellatur. W przeciągu lat 18 sześć wydań. Dalej Explanatio super Aristotelis libros priorum /: sc. analitycorum:/. Dalej Epitoma figurarum in libros physicorum et de anima Aristotelis. To więc najwybitniejsi reprezentanci ~~Skotyzmu~~ Tomizmu u nas. Ze Skotystów:

- XV 1. Michał z Bystrzykowa zwany też Michał Paryżanin albowiem tam się ~~le~~ i został magistrem kształcił. 1495 przybył do Krakowa i przywiózł ze sobą poglądy skotystyczne. W r. 1504 ponownie w Paryżu gdzie doktorat teologii uzyskał. Po powrocie wykładał na wydz. teologicznym W r. 1513 był rektorem Umarł 1520. Nie będę przytaczał tytułów jego pism wspomnę tylko że liczne z nich mają dodatek ad intentionem Scoti co charateryzuje ich stanowisko.
- XVI 2. Jan ze Stobnicy uczeń i przyjaciel poprzedniego został 1498 magistrem krak. uniw. W r. 1507 objął po śmierci Jana z Głogowa katedrę po nim filozofii. Czas jakiś kierował akademią Lubrańskiego w Poznaniu poczem ~~znou w Krakowie~~ <sup>Gorzyń</sup> ~~w Krakowa~~ wrócił i wstąpił do zakonu ~~ber~~ <sup>Umarł 1518</sup> ~~nardynów~~ franciszkańskiego. Pisał m.i. De praedicationibus ~~abstractorum~~ abstractorum ex sententia Scoti. Introductio in doctrinam doctoris subtilis in gymnasio Vracoviensi congesta /: Doctor subtilis to właśnie Duns Scotus :/. Generalis doctrina de modis significandi grammaticali-

Lwów, dnia 23. listopada, 1915.

Wielce Szanowny Panie Kolego !

W czasie urzędowania mojego w Wiedniu Wielce Szanowni Panowie Koledzy, przebywający poza terenem inwazyi, składali łaskawie miesięczne datki na rzecz Polskiej Młodzieży akademickiej, potrzebującej wskutek wypadków wojennych pomocy materialnej. Składanie tych datków doznało przerwy wskutek mojego wyjazdu do Lwowa.

Obecnie zwracam się ponownie do Wielce Szanownych Panów Kolegów z gorącą prośbą, aby zechcieli nadal zasilać stałymi datkami miesięcznymi fundusz zapomogowy Polskiej Młodzieży akademickiej oddającej się swoim studyum w Uniwersytecie lwowskim. Znaczna część tej młodzieży i tutaj na miejscu potrzebuje z łatwo zrozumiałych powodów wydatniejszej niż zwykle pomocy. Niejeden ojciec, który przedtem łożył na studia uniwersyteckie syna, obecnie zrujnowa-

bus ac investigatio modorum distinctionum. Parvulus philosophiae natura  
/: także ad intentionem Scoti: /

lis - to ostatnie dzieło szeroko za granicą było znane i używane jako  
o duszy o etyce itd.  
compendium nauki o ~~przysłowie~~. Jest to wyciąg z Alberta Wielkiego  
Summa ~~naturalium~~ naturalium, wraz z objaśnieniami.

Tle dla ilustracyi wpływu Skotyzy u nas. Kierunek ten wkrótce zupeł-  
nie zanikł a pozostał Tomizm. Obok nowe prądy odrodzeniowe. Ale i Tomizm  
przeszedł do filozofii nowżytnej w osłabionym nacznie prodzie. Bądź co  
bądź pozostał opodstawą teologii katolickiej i jej właściwym rdzeniem po  
dziś dzień. Więc nietylko zany doctor angelus <sup>angelicus</sup> us lecz także doctor univer-  
salis. W r. 1567 Papież Pius V. proklamował fo uroczyscie piątym nau-  
cycielem kościoła po św. Augustynie, Hieronymie Ambrozym i Grzegozu Wiel-  
kim. Twórca Towarzystwa Jezusowego Ignacy Lojola zobowiązał jezuitów do  
ścisłego przestrzegania nauki Tomasza z Akwinu. Wprawdzie Jezuitci niekie-  
dy w niektórych punktach zwłaszcza w kwestyi wolności woli od tej nau-  
ki odstępowały /: Ludwik Molina z Portugalii: 1588 :/ ale ostatecznie  
są filarzem nescholastycznej filozofii i dzisiaj Bulla Aeterni patris  
Leona XIII z r. 1879 i Breve Gravissime nos z r. 1894 ./: Ueberweg tom  
II. str. 318 :/ ~~A/ powstawał z/ początkiem wieku XVII // jezuitcy zaczęli wy-~~  
~~Zatem rzućmy okiem wstecz. W przejściu z filozofii średniowiecznej ku~~

ny, sam nie ma z czego żyć; niejeden akademik, który przedtem pomagał sobie lekcyami lub innym zajęciem ubocznem, dzisiaj wobec ogólnej depresyi ekonomicznej żadnego zarobku znaleźć nie może; niejedna instytucya, która dawniej służyła samopocy koleżeńskiej wśród młodzieży albo w inny sposób ułatwiała jej pobyt w mieście uniwersyteckiem, teraz czynności swe zawiesiła.

Jednem słowem młodzież, wróciwszy do Lwowa, odzyskała wprawdzie pobyt na ziemi ojczystej, ale nie pozbyła się jeszcze troski o chleb powszedni. Trzeba tedy młodzieży tej dopomagać i nadal.-

Pomoc polega bądź na udzielaniu zasiłków w gotówce, bądź na użyczeniu młodzieży mieszkania i wikt, opału i światła w Domu akademickim, zrazu im. Andrzeja Potockiego a skoro okaże się potrzeba, także Im. Adama Mickiewicza.

Przytoczone nazwiska tomistów i skotystów z jednej strony a nominalistów z drugiej strony oraz tytuły ich dzieł dowodzą ~~nam~~ że u nominalistów stanowczo całkiem a u przedstawicieli t.zw. via antiqua bardzo znacznie ~~spadło~~ osłabło zainteresowanie teologiczne. Przedstawiciele via modernorum zajmują się zagadnieniami z zakresu logiki interesują się także żywo naukami innymi ale naturalnie nie mogą poświęcać czasu przedsięwzięciu które uważają za bezpłodne t.j. rozumowemu formułowaniu i uzasadnianiu dogmatów. Na tym punkcie są sceptykami sądzą że rozum ludzki światło przyrodzone nie zdolne poznać prawd wiary których w pełn wieków średnich podejmowano się dowodzić rozumowo więc istnienie Boga jego rzędy opatrnościowe odkupienie ludzkości zmartwychstanie sąd ostateczny. W to możemy tylko wierzyć ale nie o tem nie możemy wiedzieć. W r. 1348 pewien bakałarz teologii przedstawia fakultetowi teologicznemu w Paryżu szereg tez wśród których brzmiała jedna: "Dojmujemy Boga jako istotę rzeczywistą kat exochen ale nie możemy wiedzieć czy taka istota istnieje czy też nie istnieje. Nazwisko tego bakałarza jeszcze spotkamy był o Mikołaj d'Autricourt według innych d'Autrecourt /: Weber str. 261 K. d. Gegenw. str. 422:/. Otóż jest zjawiskiem w rozwoju filozofii jak Franciszek Brentano wykazał stał się powtarza-

En attendant que les renseignements soient complets, le Comité National Polonais a décidé de publier un bulletin hebdomadaire qui sera le premier numéro de la revue "Polska". Ce bulletin sera publié en français et en anglais, et contiendra des nouvelles et des renseignements sur la situation en Pologne et en Europe. Le Comité National Polonais a également décidé de créer un service de presse qui sera chargé de fournir des renseignements sur la situation en Pologne et en Europe. Ce service de presse sera créé à Paris et sera en contact avec les journaux et les radios de France, d'Angleterre et d'Amérique. Le Comité National Polonais a également décidé de créer un service de renseignements qui sera chargé de fournir des renseignements sur la situation en Pologne et en Europe. Ce service de renseignements sera créé à Paris et sera en contact avec les journaux et les radios de France, d'Angleterre et d'Amérique. Le Comité National Polonais a également décidé de créer un service de propagande qui sera chargé de fournir des renseignements sur la situation en Pologne et en Europe. Ce service de propagande sera créé à Paris et sera en contact avec les journaux et les radios de France, d'Angleterre et d'Amérique.



jącem że w chwili gdy rozwinał się sceptycyzm metafizyczny zjawia się jako ~~przed~~reakcja mistycyzm t.j. kierunek który uznając niezdolność rozumu do wniknięcia w zagadnienia metafizyczne ale nie mogąc zrzec się tego wniknięcia próbuje dokonać go nie drogą rozumu lecz drogą jakichś innych wyższych od rozumu i ie jako władz poznawczych. Tak w starożytności p sceptycyzmie Pyrrhona Seksta Empiryka i młodszej akademii zjawia się neopitagoreizm i neoplatonizm tak w filozofii nowożytnej zjawia się po sceptycyzmie Hume'a Kant z swoim rozumem praktycznym a także samo i na przełomie filozofii średniowiecznej i nowożytnej miejsce rozumowego ujmowania i uzasadniania dogmatów ma zająć według tych co nie mogą zrzec się treści wiary religijnej chce zająć ujmowanie jakiegoś innego które już nie potrzebuje uzasadnienia będącego rzeczą rozumu. Oto właśnie kierunek mistyczny. Mistycyzm można na ogół określić jako wiarę w bezpośrednie obcowanie człowieka z Bogiem bezpośrednie oddziaływanie Stwórcy i stworzenia Istoty najwyższej lub istot wyższych w ogóle i istot człowieka. Natomiast podłożu rodzą się zarówno praktyki mistyczne jak też i  pewne teoretyczne poglądy. z których nas tu obchodzi właśnie pogląd iż poznanie najwyższych tajemnic religijnych ujmowanie treści dogmatów dokonywa się

1874  
1875  
1876  
1877  
1878  
1879  
1880  
1881  
1882  
1883  
1884  
1885  
1886  
1887  
1888  
1889  
1890  
1891  
1892  
1893  
1894  
1895  
1896  
1897  
1898  
1899  
1900

dzięki jakiemś bezpośredniemu światłu bożemu udzielonemu człowiekowi dzięki jakiejś intuicji uzyskanej w chwilach ekstazy duchowego zjedoczenia się z Bóstwem. I tę właśnie drogę mistyki obrało wiele umysłów pod wpływem dokonanego przez Okkam rozdzielenia rozumu i objawienia. Skoro nie można ~~z~~ treści objawienia uchwycić rozumem trzeba uciec się do nie jako bezpośredniego objawienia drogą intuicji w chwilach ekstazy religijnej. Nie rozumem lecz uczuciową głębią duszy ujmujemy dogmaty wiary. Otóż ten mistycyzm zjawiający się na przełomie filozofii średniowiecznej i nowożytnej mógł nawiązać do prądów i kierunków już w pełni średnich wieków istniejących. Albowiem obok głównego prądu filozofii średniowiecznej istniały także prądy niejako uboczne a wśród nich prąd mistycyzmu <sup>scholastycznego</sup>. W przeciwieństwie do niego mówi się o filozofii średniowiecznej w znaczeniu ściślejszym. W obzerniejszym w ogóle cała filozofia średniowieczna tak się zowie jako filozofia uprawiana w szkołach klasztornych i katedralnych później także w uniwersytetach. W zn. ściślejszym zaś rozumie się główny charakter tej filozofii polegający na zespoleniu filozofii i teologii na rozumowym ujmowaniu i uzasadnianiu dogmatów kościelnych. Otóż obok tej scholastyki w ściślejszym znaczeniu mamy mistykę i to w dwóch z nowu kierunkach w jednym romańskim i w jednym niezgermańskim.

W tym celu należało przede wszystkim wypracować jednolitą metodologię badawczą, która uwzględniałaby zarówno aspekty historyczne, jak i społeczne oraz techniczne. W tym celu należało przede wszystkim wypracować jednolitą metodologię badawczą, która uwzględniałaby zarówno aspekty historyczne, jak i społeczne oraz techniczne. W tym celu należało przede wszystkim wypracować jednolitą metodologię badawczą, która uwzględniałaby zarówno aspekty historyczne, jak i społeczne oraz techniczne.

Dlaoby pierwotnem źródłem mistycyzm ~~starożytny~~ na przełomie do wieków średnich mianowicie neoplatonicki. Ale nie w jego formie czystej lecz nieco zmienionej. Mianowicie głównem źródłem średniowiecznej mistyki są pisma Dionyziusa Areopagity, a raczej pseudo-Areopagoty. Są to pisma twrzące pewną całość których autor budzi niekiedy pozory jakoby był owym Dionizyusem którego apostoł Paweł w Atenach nawrócił <sup>na</sup> ~~do~~/~~przez~~ chrześcijaństwo i ustanowił pierwszym biskupem ateńskim. Ale to niemożliwe gdyż w pismach tych widać miejscami wyraźny wpływ poglądów Proklusa neoplatonczykaktóry żył 410-485. Kstotnie czas powstania pism rzekomego Areopagity przypada na około 500 po Chr. Pisma te rozróżniają dwojaką drogę poznania Boga: pozytywną która opiera się na działach których się Bóg objawia w swem Stworzeniu i która dlatego przyznaje Bogu cały szereg nazw według jego doskonałości i drugą negatywną która rozpatruje Boga jako wyższego ponad wszelkie określenia jako istotę nad bytem wsze wszelkim górującą. ~~W~~ ~~której~~ ~~istota~~ dobrą Bóg dobroci tej swojej udzie la i tem samem sam siebie udziela. Ponieważ nadmiar tej dobroci niejako się przelewa przeto powstają szereg stopniowanych istot w których pierwotne zjednoczenie z Bogiem coraz bardziej słabnie a coraz bardziej występuje upadek <sup>wielosnu</sup> ku wielorakości. Im bliżej bożem coś jest środka tem bardzoiej



jest jednolite im dalej tem bardziej się rozpada. W owym środku w Bogu wszelkie przeciwieństwa się <sup>coincidentia oppositorum</sup> jednoczą i schodzą. Bóg jest bytem prostym dzięki niemu wszystko inne jest bytem a <sup>nawet</sup> ~~nie~~ byt owego pierwotnego bytu jest bytem wszelkich <sup>(Nuncium)</sup> stworzeń. Dlatego wszystko <sup>pragnie</sup> Boga i ku niemu tęskni i ku niemu wznieść się pragnie. Duch stworzony może dostąpić zaspokojenia tego pragnienia gdy poprzez stopnie oczyszczenia oświecenia i udoskonalenia oddziela się od wszelkich zewnętrznosci skupia się sam w sobie i ~~pożyty~~ dzięki użyczonej mu przez logosa sile boskiej staje w promieniach niedostępnego światła i w milczeniu nieruchomem przejęty ekstatyczną miłością <sup>ku</sup> ju Bogu staje się uczestnikiem jego istoty. Oto zasadniczą myśl tych pism w których czynniki neoplatońskie łączą się z chrześcijańskimi co właśnie jest dla tych ~~pism~~ tak bardo charakterystyczne. Otóż pisma te zostały przełożone na jezyk łaciński przez Jana Szkota Eriugene w wieku IX. wywarły silny wpływ czego dowodzi chociażby to że wśród wielu innych także Albert Wielki i Tomasz Akwinu pisali komentarze do tych pism. /: l.c. str. 368/9 :/.

Otóż ~~gdy~~ <sup>(dialektyk)</sup> gdy dzięki Abelardowi 1079-1142 zaczęła się krystalizować scholastyka w znaczeniu ściślejszem gdy on położył podwaliny pod rozumowe logiczne rozpatrywanie i uzasadnianie dogmatów pod ten cały później

Handwritten text, appearing to be a letter or report, written in a cursive script. The text is mirrored across the page, suggesting it was written on a sheet of paper that was later scanned or photographed. The content is largely illegible due to the orientation and the quality of the scan.



szy wybuchłay racjonalizm scholastyczny wszczeła się opozycya mistyczna napzód w osobie Bernarda z Clairvaux 1091-1153 następnie w osobach szeregu teologów grupujących się w klasztorze św. Wiktora w Paryżu. /: Hugon z pochodzenia Niemiec 1096-1141 i Ryszard umarł 1173 :/ którzy odróżniali trzy stopnie czynności poznawczej- cogitatio meditatio contemplatio - i najpełniej w osobie Jana Fidanzy Włocha zwanego Bonawenturą w wieku XIII. 1221-1274. Ten franciszkanin z jednej strony systematyzuje całą mistykę ujmując ją w pewien system i pod tym względem ulega duchowi czasu ~~χ-należy do scholastyki/w znaczeniu/~~ ale z drugiej strony zaprzecza jakoby rozumowe pojęcie poznania mogło nas doprowadzić do Boga. Głosi konieczność zlaniasię z Bogiem w ekstazy miłości. Otóż ten Bonawentura stał się punktem oparcia dla tych pisarzy którzy pod wpływem dokonnego w wieku XIV. rozdziału teologii i filozofii i wskutek zachwiania wiary w możność rozumowego ujęcia wiary szukali dla niej innej podstawy. Znaleźli ją właśnie w stanach mistycznych duszy ludzkiej.

Od dwóch takich zwolenników Bonawentury tutaj przytoczyć wypada.

Petrus de Alliaco

1. Piotr d'Alilly Petrus Alliaco ur. w Compiègne 1350 kształcił się w Paryżu. Był tam kancelarzem uniwersytetu, później biskupem w Cambrai 1411 na soborze w Konstancyi wielką rolę odegrał jako kardynał już. Umarł 1425 legat papieski w Niemczech Był niewątpliwie nominalistą Bolał go jednak rozżółka wniesiana przez nominalizm między wiarę i wiedzę.



takiego Buriana biorąc ~~zupelny~~ rozbrał z kwestyami teologicznymi. O-  
wzem nietylko żyw go obchodziły te kwestya ale ubolewał nad rozerwaniem  
łącznika między religią i filozofią. Starzał się je znowu połączyć. A  
ponieważ trudno było cel ten osiągnąć stając na stanowisku nominali-  
stycznym ~~roga~~ rozumowaego traktowania dogmatów więc skłaniał się Pierre  
d Ailly do pewnego mistycyzmu wzorowanego na poglądach mistyków z kla-  
sztoru św. Wiktora w Paryżu w wieku XII. <sup>Visu m. o. Speculum contemplatio m.</sup> Gorąca wiara bezpośrednie obco-  
wanie duszy Bogiem ~~życie zaiszne klastorem~~ oto jego hasła. /: Erdmann  
§ 219 :/ Tym sposobem stał się Pior d Ailly poprzednikiem innego odnowi-  
ciela mistyki który jeszcze się dalej odsunął od filozofii by się po-  
grażyć w rozważania tajemne wiary który jednak o ile chodzi o jego fi-  
lozoficzne poglądy był również nominalistą. Jest to

3. Jan Charlier według miejsca urodzanie zwany Gerson. To wieś niedaleko  
Rheims. Ur. 1363 umarł 1429. <sup>w Lyon</sup> Uczeń Piotra d Ailly w Paryżu. Jak ~~szkoł~~  
nauczyciel był i sam później kanclerzem uniwersytetu paryskiego. Brał u-  
dział jako reprezentant uniw. paryskiego w soborze w Konstancyi. Stał  
jak wspomniałem na stanowisku Occama. Zwalczał skotyłów jtszych nazwa p  
pogardliwie Formalizantes et metaphysicantes /: Erdmann § 220.2 :/  
Ale pragnie przecież jakiegoś pojednania. Uważa za swezadanie: concordare

Lwów, dnia 23. listopada, 1915.

Wielce Szanowny Panie Kolego !

W czasie urzędowania mojego w Wiedniu Wielce Szanowni Panowie Koledzy, przebywający poza terenem inwazyi, składali łaskawie miesięczne datki na rzecz Polskiej Młodzieży akademickiej, potrzebującej wskutek wypadków wojennych pomocy materyjalnej. Składanie tych datków doznało przerwy wskutek mojego wyjazdu do Lwowa.

Obecnie zwracam się ponownie do Wielce Szanownych Panów Kolegów z gorącą prośbą, aby zechcieli i nadal zasilać stałymi datkami miesięcznymi fundusz zapomogowy Polskiej Młodzieży akademickiej oddającej się swoim studjom w Uniwersytecie lwowskim. Znaczna część tej młodzieży i tutaj na miejscu potrzebuje z łatwo zrozumiałych powodów wydatniejszej niż zwykle pomocy. Niejeden ojciec, który przedtemłożył na studia uniwersyteckie syna, obecnie zrujnowa-

theologiam mysticam cum nostra schoastica. /: Ueberweg II. pg. 349 :/  
 Ale właśnie o teologię mysticam mu chodziło stąd filozofią jako wieź  
 dzie świecką nie wysoko ceni. Trzeba się nią zajmować tylko w sposób umi  
 umiarkowany. Ani Arystoteles ani Platon nie są odpowiednimi praewodni  
 kami ku zbaqieniu. ~~Wszystko to jest tylko~~ Prawdę może  
 nam wskazać jedynie objawienie. Więc wierzyć i pokutę czynić trzeba .  
 Poeniteminii et credite evangelio! To też najwyżej z wszystkich filozo  
 fów chrześcijańskich stawia Bonaventurę Jana Fudanzę który żył w wieku XIII.  
 Dzięki takim poglądom Gerson reprezentuje kierunek teologii i religii  
 rozłączanej z filozofią z jej rozmowami ~~z filozofią~~ <sup>analizami</sup> i logicznymi dystyn  
 keyami z jej ustawicznymi dowodami na korzyść dogmatów itp. a najwyżej  
 stawia ekstazyjne oglądanie Boga i zupełnie stopienie się z nim w chw  
 lach religijnego uniesienia. /: Erdmann :/.

Ten kierunek mistyczny ~~nie~~ jak widzieliśmy dwojakie źródło. Po  
 pierwsze pragnie ocalić wiarę o teologią wobec rozbratu jaki między ~~nią~~  
 a filozofią powstał /: sam Gerson wyznawa <sup>Erdmann</sup> teorię prawdu dwojakiej :/  
 więc jest następstwem działalności Okkama którego wyznawcą jest i Gerson  
 po drugie zaś czerpie z dawniejszych prądów mistycznych wsamym kościele  
 Bo ten prąd mistyczny jak dowodzi przykład klasztoru św. Wiktora oraz

W domu Im. Andrzeja Potockiego zamieszkała młodzież, która przybyła z Wiedeńskiego Domu akademickiego, a także młodzież, która z różnych innych miejscowości wróciła na studia do Lwowa, a nie może z własnych środków opędzić kosztów pobytu we Lwowie. Ponieważ fundacya, której własnością jest wspomniany Dom, a tak samo fundacya Domu akademickiego im. Adama Mickiewicza, nie rozporządza obecnie żadnemi dochodami, przeto koszty prowadzenia tych Domów muszą być pokryte w inny sposób. Okoliczność ta zniewoliła mnie do wystosowania powyższej prośby. Jestem pewny, że Wielce Szanowni Panowie Koledzy nie odmówią mi jej spełnienia, że prócz Wielce Szanownych Panów Kolegów, którzy już w czasie mego urzędowania we Wiedniu tak wydatnie wspierali moje usiłowania około uchronienia młodzieży akademickiej od nędzy, także Ci Wielce Szanowni Panowie Koledzy, którzy czas inwazyi przebyli we Lwowie, do pro-

oraz ~~zanim~~ jeszcze Bernard z Clairvaux w XII. wieku dalej Bonaventura  
w wieku XIII/: z okolic ~~Północny~~ Florencji franciszkanin generał zakonu  
później biskup i kardynał :/ w kościele istniał obok scholastycznego  
w znaczeniu ściślejszem. Ale obok tego kierunku mistycznego który miał  
swych przedstawicieli wśród ludów romańskich płynął jeszcze inny prąd misty-  
cyzmu reprezentowany przez Niemców. I tak jak tamten tak i ten sięga  
poprzez odrodzenie jak zobaczymy w filozofią nowożytną. Więc i o nim  
słów kilka skoro zajmujemy się genezą filozofii nowożytnej. tem bardziej

-Mistrz Eckhardt.- że wobec nauki kościelnej zajął stanowisko swobodnie  
sze aniżeli mistycy romańscy którzy zupełnie na gruncie kościoła nauki  
pozostali. /: Erdmann §. 229:/

Mistrz Eckhardt, Jr. w okolicy Gothy w Niemczech około 1260 domi-  
nikanin wykładał w Kolonii Strassburgu a Paryżu piastował różne godności  
zakonne umarł w Kolonii 1327. w krótko po potępieniu i odwołaniu nauk.  
niezgodnych nauką kościelną. Stoi wprawdzie na gruncie tomizmu ale  
mnóstwo czynników nowoplatonickich wciąga w swój pogląd religijny. Niektó-  
re posma łacińskie ale kazanie do ludu po niemiecku liczne spisał.  
Jest apostołem życia w całej pełni bogobojne o w którym nie posty  
i czuwanie i in. tego rodzaju praktyki są ważne lecz ukochanie Boga

Lwów, dnia 23. listopada, 1915.

Wielce Szanowny Panie Kolego !

W czasie urzędowania mojego w Wiedniu Wielce Szanowni Panowie Koledzy, przebywający poza terenem inwazyi, składali łaskawie miesięczne datki na rzecz Polskiej Młodzieży akademickiej, potrzebującej wskutek wypadków wojennych pomocy materyjalnej. Składanie tych datków doznało przerwy wskutek mojego wyjazdu do Lwowa.

Obecnie zwracam się ponownie do Wielce Szanownych Panów Kolegów z gorącą prośbą, aby zechcieli nadal zasilać stałymi datkami miesięcznymi fundusz zapomogowy Polskiej Młodzieży akademickiej oddającej się swoim studjom w Uniwersytecie lwowskim. Znaczna część tej młodzieży i tutaj na miejscu potrzebuje z łatwo zrozumiałych powodów wydatniejszej niż zwykle pomocy. Niejeden ojciec, który przedtemłożył na studia uniwersyteckie syna, obecnie zrujnowa-



Boga i zupełnie zjednoczenie się z Ni co też jest jedyną drogą poznania jak we wszystkim co stworzył. Panteistyczne tendencje. go. W głębi duszy wtedy Bog nam się objawia. Te poglądy Eckhardta miały licznych zwolenników i propagatorów. Wymienić można ~~Henryka Suso~~ Jana Taulera 1290-1361 słynnego kaznodzię dominikańskiego w Strasburgu i Henryka Suso z Ulm 1300 - 1365 kładli większy nacisk od Eckhardta na praktyczną stronę wiary i starali się unikać jego konsekwencji anti panteistycznych zaprzeczając istotnej jedności Boga i duszy ludzkiej kościelnych. Otóż w kole tych myśli powstało też dziełko którego autorem znany pod tytułem Eine deutsche Theologie. Wydał je po raz pierwszy Marcin Luther wysoko je ceniąc. Ale załam na Lutera oddziało doznał jego wpływ flamandzki mistyk mianowicie Johannes znany według miejsca urodzenia Ruysbroek 1293-1381 który spędził życie w Brukselli i w jednym z okolicznych klasztorów augustyńskich. Również zwalcza konsekwencje panteistyczne Eckhardta i uczy że najwyższą drogą jednoczenia nas z Bogiem jest kontemplacja. /: między pismami jego De vera contemplatione oraz Samuel sive de alta contemplatione. Uczniem jego był Geert de Groot <sup>Magnus</sup> czyli Gerhardus ~~Magnus~~ 1340- 1384 kształcony w Paryżu uczył w Kolonii pod wpływem Ruysbroeka zwrócił się zupełnie do praktycznego chrześcijaństwa i założył bractwo wspólnego życia rodzaj zakonu. Bractwo to się ogromnie rozszerzyło w Niderlandach i Flamandyi i m.i. działało

The first part of the report deals with the general situation of the country in 1900. It is a very interesting and valuable document, especially in view of the fact that it was written at a time when the country was still in the throes of a revolution. The author, who is a well-known and respected statesman, gives a clear and concise account of the political and social conditions of the time. He also discusses the various reforms that were being introduced, and the progress that had been made. The second part of the report deals with the financial situation of the country. It is a very detailed and accurate account of the state of the treasury, and the various measures that were being taken to improve it. The author also discusses the various sources of revenue, and the various expenses of the government. The third part of the report deals with the military situation of the country. It is a very interesting and valuable document, especially in view of the fact that it was written at a time when the country was still in the throes of a revolution. The author, who is a well-known and respected statesman, gives a clear and concise account of the military conditions of the time. He also discusses the various reforms that were being introduced, and the progress that had been made. The fourth part of the report deals with the educational situation of the country. It is a very interesting and valuable document, especially in view of the fact that it was written at a time when the country was still in the throes of a revolution. The author, who is a well-known and respected statesman, gives a clear and concise account of the educational conditions of the time. He also discusses the various reforms that were being introduced, and the progress that had been made.

w kierunku szerzenia znajomości pisma świętego tłumacząc je i wydając w języku ludu. W jednym z domów tego bractwa w Deventer wychował się autor dzieła De imitatione Christi libri quattuor Thomas Hamerken co znaczy młoteczek stąd także Malleolus. Ur. 1360 w Kempen pod Kolonią śląd zwany Thomas a Kempis umarł 1471. - Tu już śladu niema filozofii tu już tylko o głęboko i szczerze pojętą pobożność chodzi. więc tu prąd religijny oddzielony Okkamem od filozoficznego namśniej w swem odrocobnieniu występuje. Ten prąd jednak na tem się kończy. I on wkracza w erę nowożytną. Tylko że jeśli dotąd pragnął pozostawać w ramach kościoła i tylko niekiedy poza nie wychodził w dalszym ciągu od kościoła się odwraca. Stąd rozwij się reformaacya kościelna z jednej strony a mistyka nowożytna z drugiej strony (Jakob Bohme)

Ale zanim tam przejdziemy trzeba nam jeszcze poznać inne prądy który<sup>mi</sup> dało początek rozluźnienie związku między teologią a filozofią. I znowu zaczniemy od kierunku który pragnie dokonać tego samego do czego dążyli Pierr d Ailly i Jan Gerson i mistycy niemiecki i flamandzcy ale inną drogą. Chodziło o znalezienie innej podstawy dla wiary skoro filozofia dotychczasowa Arystotelesowa i scholastyczna dać jej nie mogli. Ten dę Ten drugi kierunek opiera się na naturalizmie na rozważaniu przyrody i świa

The following is a list of the names of the members of the American Medical Association for the year 1900. The names are arranged in alphabetical order. The names are:

Adams, J. B.      Adams, J. C.      Adams, J. D.      Adams, J. E.      Adams, J. F.      Adams, J. G.      Adams, J. H.      Adams, J. I.      Adams, J. J.      Adams, J. K.      Adams, J. L.      Adams, J. M.      Adams, J. N.      Adams, J. O.      Adams, J. P.      Adams, J. Q.      Adams, J. R.      Adams, J. S.      Adams, J. T.      Adams, J. U.      Adams, J. V.      Adams, J. W.      Adams, J. X.      Adams, J. Y.      Adams, J. Z.

ta. I ten kierunek nie powstał od razu lecz miał w wiekach średnich w ich głębi szych reprezentantów z których najwybitniejszym jest Roger Bacon franciszkanin.

Roger Bacon żył współcześnie Bonaventurą Teraz wykłady filozofii średniowiecznej str. 71- 75.

Otóż zanim nauki przyrodnicze odżyły a właściwie nadszły się w p całej swej okazałości jako jedna z najwspanialszych gałęzi wiedzy od teologii i od autorów starożytnych niezależnej pozostawały jeszcze czas jakiś w pewnym z teologią związku bardzo lub mniej ścisłym i nie mogły się też od razu wyzwolić od tradycyi starożytnego przyrodoznawstwa. Pod pierwszym względem pod względem ich związku z teologią spróbowano z nich uczynić podstawę wiary w miejsce filozofii scholastycznej. Próba ta łączy się z nazwiskiem lekarza i teologa hiszpańskiego. /: Erdmann § 222:/  
*directajany wronni*

Raymond de Sebonde (Sabunde) pochodzi prawdopodobnie z Barcelony doktor filozofii i medycyny profesor teologii w Toulouse w Francji umarł 1432 Dzieła : Theologia naturalis sive liber creaturarum z tego wyciąg Dialogi de natura hominis. - Był nominalistą więc nie mógł w filozofii upatrywać podstawy dogmatów kościelnych. Ale nie może się pogodzić z skrajnym

... w tym czasie nie posiadał on prawa jazdy w zakresie jazdy w tym ...  
... w tym czasie nie posiadał on prawa jazdy w zakresie jazdy w tym ...

... w tym czasie nie posiadał on prawa jazdy w zakresie jazdy w tym ...  
... w tym czasie nie posiadał on prawa jazdy w zakresie jazdy w tym ...

... w tym czasie nie posiadał on prawa jazdy w zakresie jazdy w tym ...  
... w tym czasie nie posiadał on prawa jazdy w zakresie jazdy w tym ...

... w tym czasie nie posiadał on prawa jazdy w zakresie jazdy w tym ...  
... w tym czasie nie posiadał on prawa jazdy w zakresie jazdy w tym ...

... w tym czasie nie posiadał on prawa jazdy w zakresie jazdy w tym ...  
... w tym czasie nie posiadał on prawa jazdy w zakresie jazdy w tym ...

... w tym czasie nie posiadał on prawa jazdy w zakresie jazdy w tym ...  
... w tym czasie nie posiadał on prawa jazdy w zakresie jazdy w tym ...

... w tym czasie nie posiadał on prawa jazdy w zakresie jazdy w tym ...  
... w tym czasie nie posiadał on prawa jazdy w zakresie jazdy w tym ...

... w tym czasie nie posiadał on prawa jazdy w zakresie jazdy w tym ...  
... w tym czasie nie posiadał on prawa jazdy w zakresie jazdy w tym ...

rozłamem między teologią a wiedzą w ogóle między rozumem i wiarą. Tem się tłumaczy n.p. że sięga ystniecki ywstecz poa tomizm do Anzelma z X Cantebury którego dowód ontologiczny aprobuje tak samo jak jego naukę o odkupieniu. U Anzelma bowiem jeszcze teologia wola od Arystotelizmu. Ale to bardziej epizdoczynny moment. Zasadniczy ten który sam wykłada w prologu do swego dzieła prologu przez sobr trydenki potęipny /: Erdmann § 222:/. Tu jako właściwa i zasadnicza wiedza uznan wiedza o przyro- dzie o wszechświecie włączająca w siebie także człowieka. Odujac się nej, czytamy w liber naturae, w którym każde stworzenie jest jak gdyby jedna głoską a <sup>w</sup>ziazek tych głosek torzy znaczenie tego, co w tej ksiadze spisane. Ta księga dostępna każdemu i nie może być fałszowana co do swej treści jak księga inne, t.j. jak księga wszelka zawierająca objawioną naukę Boga. Jest ta druga księga poirzebna <sup>bo</sup> człowiek ś jest ułomny; ale/owa/pierwsz/księga jest też czems od pierwszej księgi wyższem bo ma naprzyrodzony początek, ale ale zaczynać trzeba od księgi pierwszej, ponieważ zawiera wiedzę, która niczego nie sponuje, którą może pojąć umysł najrpostszy, byle był czystego serca, i ponieważ ona dopiero poręczz nam prawdziwość i pewność treści księgi drugiej. Pismo święte jest complem

contains thirty-five plates and a large map. The  
 first volume is a general history of the world, and  
 the second is a history of the ancient world. The  
 third volume is a history of the modern world. The  
 fourth volume is a history of the world from the  
 first to the present time. The fifth volume is a  
 history of the world from the first to the present  
 time. The sixth volume is a history of the world  
 from the first to the present time. The seventh  
 volume is a history of the world from the first  
 to the present time. The eighth volume is a  
 history of the world from the first to the present  
 time. The ninth volume is a history of the world  
 from the first to the present time. The tenth  
 volume is a history of the world from the first  
 to the present time. The eleventh volume is a  
 history of the world from the first to the present  
 time. The twelfth volume is a history of the world  
 from the first to the present time. The thirteenth  
 volume is a history of the world from the first  
 to the present time. The fourteenth volume is a  
 history of the world from the first to the present  
 time. The fifteenth volume is a history of the world  
 from the first to the present time. The sixteenth  
 volume is a history of the world from the first  
 to the present time. The seventeenth volume is a  
 history of the world from the first to the present  
 time. The eighteenth volume is a history of the world  
 from the first to the present time. The nineteenth  
 volume is a history of the world from the first  
 to the present time. The twentieth volume is a  
 history of the world from the first to the present  
 time. The twenty-first volume is a history of the world  
 from the first to the present time. The twenty-  
 second volume is a history of the world from the first  
 to the present time. The twenty-third volume is a  
 history of the world from the first to the present  
 time. The twenty-fourth volume is a history of the world  
 from the first to the present time. The twenty-  
 fifth volume is a history of the world from the first  
 to the present time. The twenty-sixth volume is a  
 history of the world from the first to the present  
 time. The twenty-seventh volume is a history of the world  
 from the first to the present time. The twenty-  
 eighth volume is a history of the world from the first  
 to the present time. The twenty-ninth volume is a  
 history of the world from the first to the present  
 time. The thirtieth volume is a history of the world  
 from the first to the present time. The thirty-  
 first volume is a history of the world from the first  
 to the present time. The thirty-second volume is a  
 history of the world from the first to the present  
 time. The thirty-third volume is a history of the world  
 from the first to the present time. The thirty-  
 fourth volume is a history of the world from the first  
 to the present time. The thirty-fifth volume is a  
 history of the world from the first to the present  
 time.



complementum naturae a wszechświat i jego poznanie jest via, janua i introductorium do pisma świętego. Na tle takich zasadniczych poglądów rozwił Raymond swe wywody które polegają na tem że rozważając ustrój świata wysnuwa stąd najważniejsze dogmaty o istnieniu Boga aniołów o konieczności odkupienia i td N.p. wszelkie byty albo mają esse albo nadto ~~w~~ vivere albo nadto sentire albo nadto intelligere. Cztery stopnie więc. W człowieku te cztery stopnie zlewają się w całość. Tak samo teraz i poszczególni ludzie muszą mieć odpowiednią całość jako uzupełnienie w której owe cztery stopnie o tyle muszą być bardziej zjednoczone o ile ta całość wyżej stać będzie od człowieka ~~X/esse/X/vivere/X/sentire/X/intelligere////~~ Ta całością tą jednością jst właśnie Bog itd. itd. <sup>metodyczna</sup>

Oto zasadnicza myśl Raymonda.

Zatrzymajmy się chwilę. Wszak i Raymond nie mógł się poszczycić następcami i uczniami przynajmniej zaraz chociaż myśl jego niezainiżna. Zwłaszcza ~~zawo~~ pomysł zastąpienia dawnej wiedzy książkowej rozważaniem przyrody i świata. Gylko że już za podstawę dogmatów tego nie uważano. Ale zanim to wszystko poszło dalej jeszcze jedna osobistość pragnęła te wszystkie rozpadające i obok siebie zjawiające się kienki zjednoczyć.

The following are the characters of the new species:  
 The body is elongate, cylindrical, with a slightly flattened  
 surface. The head is small, with a narrow, slightly  
 raised margin. The eyes are small, and the antennae  
 are short. The legs are slender, and the feet are  
 small. The body is covered with a fine, granular  
 texture. The color is a uniform, light brown.  
 The specimen was collected in the forest of  
 New Zealand, near the town of  
 Dunedin, on the 15th of July, 1913.  
 The material is deposited in the  
 collection of the British Museum, London.  
 The name of the species is given in honor  
 of the collector, Mr. J. H. Fuchslii.  
 The name of the genus is given in honor  
 of the collector, Mr. J. H. Fuchslii.  
 The name of the family is given in honor  
 of the collector, Mr. J. H. Fuchslii.  
 The name of the order is given in honor  
 of the collector, Mr. J. H. Fuchslii.  
 The name of the class is given in honor  
 of the collector, Mr. J. H. Fuchslii.  
 The name of the phylum is given in honor  
 of the collector, Mr. J. H. Fuchslii.  
 The name of the kingdom is given in honor  
 of the collector, Mr. J. H. Fuchslii.

Początki filozofii nowożytnej.

Lato 1917/18.

Cusa

Nicolaus Cusanus ur. 1401 w miejscowości Kues pod Trevirem nad Mo-  
zellą nazywał się Chrypffs t.j. Krebs. Kształcił się zrazu w szkole braci  
wspólnego życia w Deventer potem słuchał teologii w Heidelbergu nastę-  
pnie w Padwie prawo i matematykę. Tu doktorat prawa kanonicznego uzyskał  
wróciwszy się ku karierze prawniczej pozucik ją gdy jako adwokat w Mogun  
pierwszy swój  
cy przegrał proces, wskutek błędu formalnego. Zwrócił się następnie  
poświęciwszy czas jakimś literaturom klasycznym ku teologii i w tym za-  
wodzie pozostał już. Osiąga kolejno coraz wyższe stopnie hierarchii ko-  
ścielnej zostaje kardynałem biskupem w Brixen w poł Tyrolu legatem pa-  
pieskim w Niemczech, w Anglii Holandyi Francyi w Czechach w Prusiech.  
W drodze do Livorno umiera we Włoszech w r. 1464. - Postać dziwna i ce-  
kawa. Ogniskuje w sobie kierunki prądy i dążenia o których otąd mówi-  
liśmy albowiem zarówno jest mistykami jak gorącym miłośnikiem przyrody i  
jej baania przyczem i matematyka go blisko obchodzi. Zarazem ówita w  
nim szereg czynników prądów nowożytnych gdyż zarówno może uchodzić za  
przedstawiciela odrodzenia studyów klasycznych jak za przedstawiciela  
odrodzenia nauk przyrodniczych. Więc dziwne mixtum compositum prawdziwy  
reprezentant owego przejściowego ducha czasu w wieku XV. -

1917  
1918  
1919  
1920  
1921  
1922  
1923  
1924  
1925  
1926  
1927  
1928  
1929  
1930  
1931  
1932  
1933  
1934  
1935  
1936  
1937  
1938  
1939  
1940  
1941  
1942  
1943  
1944  
1945  
1946  
1947  
1948  
1949  
1950  
1951  
1952  
1953  
1954  
1955  
1956  
1957  
1958  
1959  
1960  
1961  
1962  
1963  
1964  
1965  
1966  
1967  
1968  
1969  
1970  
1971  
1972  
1973  
1974  
1975  
1976  
1977  
1978  
1979  
1980  
1981  
1982  
1983  
1984  
1985  
1986  
1987  
1988  
1989  
1990  
1991  
1992  
1993  
1994  
1995  
1996  
1997  
1998  
1999  
2000  
2001  
2002  
2003  
2004  
2005  
2006  
2007  
2008  
2009  
2010  
2011  
2012  
2013  
2014  
2015  
2016  
2017  
2018  
2019  
2020  
2021  
2022  
2023  
2024  
2025  
2026  
2027  
2028  
2029  
2030  
2031  
2032  
2033  
2034  
2035  
2036  
2037  
2038  
2039  
2040  
2041  
2042  
2043  
2044  
2045  
2046  
2047  
2048  
2049  
2050

Co się tyczy jego filozoficznych poglądów charakteryzuje je jako punkt wyjścia nominalizm. Więc rozumowe uzasadnienie dogmatów na podstawie filozofii arystotelesowej wykluczone. Dlatego też jak tytu innych jak Bonaventura ~~istoty~~ ~~Ekkehard~~ mistrz Ekhardt jak Jan ~~zysson~~ Gerson jest m mistykiem. Za pośrednictwem Jana Szkota Eriugeny i innych pozostaje on pod wpływem Dionizyusza Pseudoareopagity. Jak Jan Szkot Eriugena odróżnia w człowieku /: Erdmann Gesch. d. Phil. §. 224. 2 :/ zmysły rozum rozsądek: sensus ratio intellectus. Zmysły dają nam tylko ~~widzą~~ ~~jak~~ ~~ś~~ ~~jakieś~~ niewyraźne i dogmatyczne obrazy rzeczy. rozum wprowadza w ten materiał surowy odróżnienie /: Falckenberg:/ operuje czasem i przestrzenią ~~liczy~~ liczy i mierzy nadaje rzeczom nazwy, i ściśle według zasady sprzeczności jeńe rzeczy od drugich oddziela tak iż każda jest tem czem jest a nie jest tem czem nie jest. Ale właśnie te sprzeczności rozsądek nasz znowu ku sobie zbliża i widzi że dadzą się ze sobą pogodzić. I tak łuk i jego cięciwa są czemś sobie przeciwnem gdyż cięciwa jest krzywa a łuk prosty. Ale w miarę jak będziemy powiększać promień łuku, łuk i cięciwa coraz bardziej się do siebie zbliżą i w końcu zejdą się w jedno. Oto owa sławna coincidentia oppositorum albo contradictorium jak powiada Kuznieczyk ~~wyrazem~~ ~~zapożyczonym~~ ~~od~~-. Tak więc to co rozum rozłącza łączy

1941  
1942  
1943  
1944  
1945  
1946  
1947  
1948  
1949  
1950  
1951  
1952  
1953  
1954  
1955  
1956  
1957  
1958  
1959  
1960  
1961  
1962  
1963  
1964  
1965  
1966  
1967  
1968  
1969  
1970  
1971  
1972  
1973  
1974  
1975  
1976  
1977  
1978  
1979  
1980  
1981  
1982  
1983  
1984  
1985  
1986  
1987  
1988  
1989  
1990  
1991  
1992  
1993  
1994  
1995  
1996  
1997  
1998  
1999  
2000  
2001  
2002  
2003  
2004  
2005  
2006  
2007  
2008  
2009  
2010  
2011  
2012  
2013  
2014  
2015  
2016  
2017  
2018  
2019  
2020  
2021  
2022  
2023  
2024  
2025

znowu rozsądek. Otóż to co nam daje rozum rozróżniający i rozdzielający rzeczy różne nazywamy wiedzą w obec tego sposób ujmowania rzeczy przez rozsądek jest niewiedzą ignorantia. Kto jednak wniósł się do tej niewiedzy wie że że to nie jest wiedza rozumowa, wie że to ze stanowiska rozumu jest nie wiedza. Jest to więc świadoma niewiedza jest to więc docta ignorantia. Oto drugie zasadnicze ppjęcie w jedno z głównych dzieł Mikołaja nazywa się De docta ignorantia. powstałe w r. 1440. Otóż uzyskawszy ową docta ignorantia dostępuje się mistyczną wizję intuitio visio sine comprehensione. Najprzedniejszym jej przedmiotem jest Bóg /: Erdmann §.

224 . 3 :/ Jest on zarazem tem co największe maximum gdyż wszystko obejmuje i tem co najmniejsze minimum gdyż jest we wszystkim innym. I w ten sposób jeszcze w wielu innych kierunkach wywodzi Mikołaj że oglądając Boga oglądamy zarazem zjednoczone i pogodzone przeciwieństwa. A to wszystko łączy się i z pewną xepkulacją liczbową i z interpretacją dogmatyczną. N.p. Bóg jako ogół wszelkiego bytu jako expl/caxio complicatio jest absolutną jednością /: Neoplatonizm:/ . A z tej complicatio wyłania się drogą explicatio wszechświat. przycem jednak Mikołaj zastrzega się przeciw wszelkiemu panteistycznemu tłumaczeniu tej explicatio. Przyjmuje tu rzeczywiste akty twórcze. Nie brak jednak zwrotó brzmiących pantei-

By  
rozumiem  
Mikołaj  
dramat  
nie jest  
sum





stycznie. Jak głęboko tkwi w dążeniu do ujęcia dogmatów kościelnych tego dowodzi fakt że cała trzecia księga dzieła De docta ignorantia /: w dzieło składa się z 3 ksiąg :/ poświęcona jest pojęciu Bóg człowieka. Bóg bo <sup>poza czas i przestrzeń</sup> ~~by~~ jest btem nieskończonym świat bytem nieograniczonym człowiek bytem <sup>z czasem i przestrzenią</sup> skończonym a Bóg-człowiek bytem skończono-nieskończonym. Tak więc ten tok myśli wiedzie nas w średniowiecze. Ale nie należy zapominać jak powiedziałem że obok tego liczne tendencje nowożytne. ~~XXXX/XXXXXXXXXX/~~

N.p. w lecznictwie co do metodyki: Aby zdać sobie sprawę z różnicy tętna zdrowego i chorego człowieka radzi zważyć wodę które wycieka z zegarawego t.k. klepsydry wodnej przez określony czas w którym tętno jednego i drugiego uderza sto razy. W ogóle liczne zastosowania wagi zaleca. O jego czci dla matematyki była już mowa. Ale tu pitagorejski spekulacje Na uwagę zasługują jego pomyślenia astronomiczne. Był przekonany że ziemia jest gwiazdą jak wszystkie inne i że się obraca naokoło swej osi oraz <sup>kolista</sup> porusza się drogą ~~XXXX~~ w przestworzach świata. Był bardzo czynny w ~~kon~~ /: na soborze bazylejskim 1432:/ ku reformy kalendarza. Ale dopiero w wieku XVI jak wiadomo jego wnioski dzięki papieżowi Grzegorzowi XIII doczekały się urzeczywistnienia. Tak samo <sup>Kartograf Konrad</sup> nowo wskazał drogi kartografii z czego skorzystał znany Beutinger Obok tego zajmował się reformami uстроju państwowego cesarstwa niemieckiego oraz jego sądownictwa- w

Mowa  
Jest  
nie można  
zrobić  
Praw

It is a pleasure to meet you here, and to hear of the progress of your work. I am sure that you will find much to interest you in the papers which I have the honor to present to you. I will be glad to discuss them with you if you wish.

The first paper is on the subject of the treatment of the disease. I have tried various methods, but have not found any that are very effective. I have therefore tried the method which I am presenting to you, and I think you will find it very interesting.

The second paper is on the subject of the pathology of the disease. I have found that the disease is caused by a certain organism, and that it is transmitted from one person to another in a certain way.

The third paper is on the subject of the diagnosis of the disease. I have found that the disease can be diagnosed by a certain method, and that it is very common in certain parts of the world.

I am sure that you will find these papers very interesting, and I am glad to have the opportunity to discuss them with you.

kiego i jego sądownictwa a jeśli dodamy do tego że był skrzętnym zbiera-  
czem rękopisów autorów starożytnych to istotnie prawdę uznamy w twier-  
dzeniu że jako postać ogniskująca wszystkie prądy które się zjawiają u skrzy-  
żowania średniowiecza i filozofii nowożytnej się nam przedstawia. Ale  
te prądy u tendencya się kolejno rozstępowały i w różnych kombinacjach  
łączyły i dlatego musimy się nimi też kolejno zająć. Pamiętać przytem  
należy że spotkamy się w nich z jednym zjawiskiem la filozofii nowoży-  
tnej niezmiernie dosniosłem i wprost decydującem : z swobodą wobec dogm  
tów kościelnych czem się właońe one różnią nawet jeszcze od tak pod wie-  
lu wzglami postępowego Kozuańczyka /: Erdmann § <sup>225</sup> ~~23~~ :/

Te prądy zaś które prowadzą nas ku filozofii nowożytnej do dwóch głównie  
się sprowadzają /: o prądzie reformatokim na polu kościelnem tu nie mów  
*humanizm*  
*retro* my gdyż to do filozofii nie należy:/ do wskrzeszenia świata klasycznego  
i do ogromnego zainteresowania się przyrodą i jej zjawiskami. A te dwa  
prądy nie biegną obok siebie cakiem niezależnie lecz w wielu razach  
ściśle się splatają. /: Wandelband w Kultur d. Gegenwart str. 433 Allg.  
Gesch. d. Philosophie:/ Występywanie tych prądów i ich rozwój to epo-  
ka t. zw. odrodzenia renesansu. Teraz Wykłady Filozofiaepoki odro-  
dzenia Lato 1908/91 str. 3 do str.

1802/11 11

1802/11 11

1802/11 11

1802/11 11

1802/11 11

1802/11 11

1802/11 11

1802/11 11

1802/11 11

1802/11 11

1802/11 11

1802/11 11

TUTAJ DO NABYCIA

# Skarbnica Polsk

Illustrow. Tygodnik Arcydzieł Literackich

NAJCIEKAWSZE POWIEŚCI / NOWELE / DRAMATY  
// KAŻDY NUMER STANOWI CAŁOŚĆ DLA SIEBIE //

16 hal. ss Numer ss 16 hal.  
pojedynczy

Kor. 1<sup>o</sup> - s Zeszyt s Kor. 1<sup>o</sup> -  
zbiorowy

Sekcija logiki.

na I. r.

Scythian city map

Late 1905/6

Late 1909/10

brook

brook

with

Late 1913/14

Late 1919/20

Late 1923/24

Pierwsze posiadają silniejsze, drugie słabsze natężenia; stosunek ich więc jest taki, jak n.p. między silniejszym a słabszym dźwiękiem. Ten drugi sposób spotykamy już u Arystotelesa, następnie u Hume'a, a dziś u licznych psychologów. Jeden z nich, Habler, powołuje się celem uzasadnienia tego poglądu. A. na dowiadczenia wewnętrznego, B. na fakt, iż wyobrażenia pierwotne i pochodne wywierają jednakowe skutki zarówno w kierunku fizycznym jak psychicznym, C. na fakt, że często nie rozróżniamy wyobrażeń pochodnych od pierwotnych a. Gdy wyobrażenia pochodne są bardzo żywe, b. gdy pochodne są bardzo słabe, c. gdy pochodne wskutek szeregowych okoliczności wydają się bardzo żywymi /; natężeniowe senneltp:/. Wszelako argumenty te nie są przekonujące. Co się tyczy argumentu tu pod A przytoczonego pamiętać należy, że po pierwsze żywe wspomnienia dawnej doznawanych uczuć itp. często prowadzi do ponownego zjawiania się tych uczuć itp. które jednak wtedy są dane nam nie w wyobrażeniach pochodnych, lecz pierwotnych; po drugie zaś, że dowiadczenia wewnętrznego ponca nas wprawdzie w sposób niechybny o tem, że to lub owo w nas zach-



Ojczyźnie wtek wolny głodem się zamorzy  
Nim z dwójga potraw, równo podzielenie  
Necacym, jedna na siebie potozą.

Środ party wilków równie zakłuczenie  
Myślna jaguis; z takimże namyśtem  
Staje pies czerwony między dwa jelenie.

Jestli się miłgat i w źródle wytrystem  
Niedy się czepat, ni wstyd ni się ~~czepat~~ czepat:  
Bo między dwiema chęciami zawistem.

